

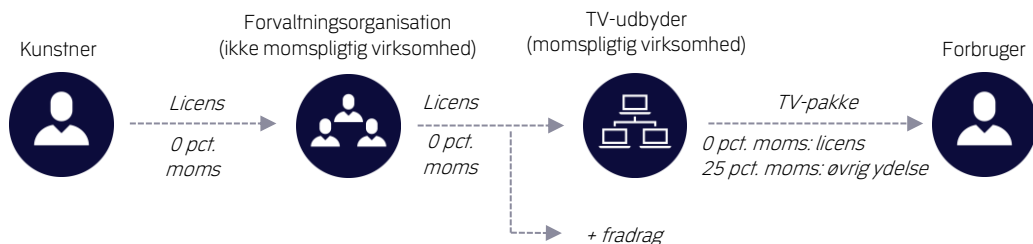
Teknisk gennemgang af L 82 om kunstnermoms

Den 5. december 2024

Baggrund

I Danmark er forvaltningsorganisationer (som fx Koda) ikke blevet anset for at udøve "økonomisk virksomhed", når de meddeler licens til kunstneres ophavsrettigheder (dvs. overdrager retten til at udnytte værkerne, fx til offentlig fremvisning eller afspilning). Organisationernes ydelser er derfor ikke blevet anset for momspligtige.

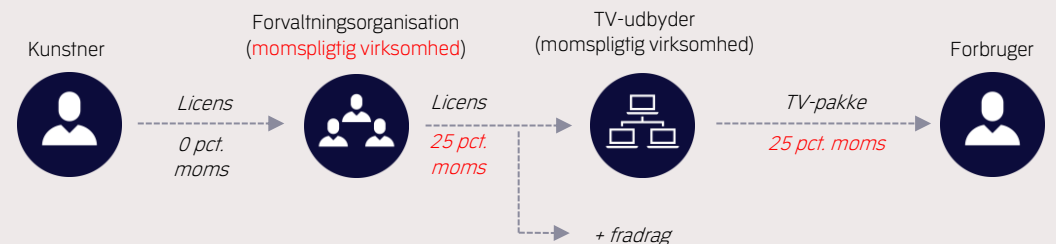
EU-Domstolen afgjorde i januar 2021 i en rumænsk sag, at forvaltningsorganisationers meddelelse af licenser er økonomisk virksomhed og derfor momspligtig virksomhed.

Lovforslag L 82

Lovforslaget præciserer, at den særlige danske momsfrigtagelse for kunstnere er personlig. Fritagelsen opretholdes i uændret form, og kunstnere er derfor fortsat momsfrigtaget, når de selv leverer ydelser, fx meddeler licens til egne værker.

Forslaget præciserer desuden, at forvaltningsorganisationer, jf. EU-Domstolens dom, er momspligtige, når de meddeler licens til kunstneres ophavsretsbelagte værker. Organisationerne er ikke omfattet af den særlige fritagelse, der kun gælder for kunstnerne selv (den er personlig).

Retstilstanden i dag

Lovforslag L 82

1

Momsfritagelse for kunstnere og forfattere

Der pålægges ikke moms, når kunstnere overdrager rettigheder (licenser) til brug af deres ophavsretsbelagte værker.

Ændres ikke med lovforslaget.

2

Forvaltningsorganisationer

Forvaltningsorganisationer (som fx Koda), der forvalter kunstneres rettigheder lægger ikke moms på, når de meddeler licens til brug af ophavsretsbelagte værker.

Ændres med lovforslaget - det præciseres at forvaltningsorganisationer ikke kan anvende momsfratagelsen for forfattere og kunstnere.

3

Udbydere af flow-tv-pakker

Udbydere af flow-tv-pakker lægger ikke moms på den del af en tv-pakkes pris, der består af den indkøbte licens (der er moms på den øvrige del af tv-pakken).

Ændres som en følge af lovforslaget.

1

Momsfritagelsen for forfattere og kunstnere

Momsreglerne i dag

Momsloven

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

1-6) ---

7) Forfatter- og komponistvirksomhed samt anden kunstnerisk virksomhed.

Momssystemdirektivet

Del B

Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at fritage for afgift

[...]

2) Ydelser leveret af forfattere, kunstnere, herunder udøvende kunstnere, advokater og andre personer i liberale erhverv, bortset fra lægegerningen og dertil knyttede erhverv, undtagen

følgende ydelser:

a) Overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder.

Momsfritagelsen i momsloven har hjemmel i momssystemdirektivet.

Det er frivilligt for medlemsstaterne, om de vil benytte momsfritagelsen i momssystemdirektivet, som er en afvigelse fra de almindelige momsregler. Det er derfor en såkaldt stand-still bestemmelse, som ikke må udvides, men gerne indskrænkes.

Momsfritagelsen for forfattere og kunstnere

L 82

L 82

»§ 4 d. Der skal betales afgift, når afgiftspligtige personer, der ikke er omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 7, leverer licenser til forfatteres og kunstneres ophavsretsbelagte værker mod vederlag.«

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

»7) Ydelser leveret af forfattere og kunstnere, herunder udøvende kunstnere, i forbindelse med forfattervirksomhed eller kunstnerisk aktivitet. Fritagelsen omfatter dog ikke overdragelse af ophavsrettigheder samt patenter, varemærker og lignende rettigheder og meddelelse af licenser vedrørende patenter, varemærker og lignende rettigheder.«

Ny bestemmelse, der præciserer, at der er momspligt, når andre end forfattere og kunstnere leverer licenserne

Momsfritagelsen i momsloven bringes således nærmere momssystemdirektivets ordlyd.

Overdragelser af ophavsrettigheder dog ikke omfattet, da sådanne overdragelser i praksis er anset for momspligtige. Da der er tale om en stand still-bestemmelse, kan momsfrigørelse ikke genindføres.

Forvaltningsorganisationer

Økonomisk virksomhed

EU-Domstolen har i en dom fra 2021 i en rumænsk sag (dom af 21. januar 2021 i sag C-501/19, UCMR – ADA) fastslået, at forvaltningsorganisationers meddelelse af licens til ophavsrettigheder er økonomisk virksomhed og derfor momspligtig.

Forvaltningsorganisationer er ikke omfattet af den særlige momsfritagelse for kunstnere, der efter sin udtrykkelige ordlyd kun gælder for kunstnerne selv.

Momsfritagelsen for kunstnere er personlig, og den kan derfor ikke anvendes af forvaltningsorganisationerne.

Lovforslag L 82

Med lovforslaget præciseres, at forvaltningsorganisationer skal lægge moms på, når de leverer licenser til ophavsretbelagte værker, fordi der er tale om økonomisk virksomhed.

Formidlingsreglen

Er en generel momsregel, der gælder, når en mellemmand (som KODA) handler i eget navn, men for fremmed regning. En formidler køber altså ikke en vare eller ydelse af leverandøren og sælger den videre, men handler for leverandørens regning.

Formidlingsreglen betyder, at formidling skal behandles, som om formidleren har købt varen eller ydelsen og videresolgt den samme vare eller ydelse til sin egen kunde.

Køb og videresalg af en vare eller ydelse behandles som udgangspunkt ens i begge led. Er leveringen fra producenten af ydelsen/varen til mellemhandleren/køberen momsfri, vil leveringen fra mellemhandleren til kunden som udgangspunkt også være momsfri.

Lovforslag L 82

Formidlingsreglen ændres ikke med L 82.

EU-Domstolen har fastslået, at formidlingsreglen ikke gælder, hvis en momsfritagelse har et "særkende", som gør, at formidleren ikke kan anvende momsfritagelsen (præmis 37 i EU-Domstolens dom i sag C-464/10, Henfling)

Momsfritagelsen for kunstnere har netop et "særkende", som gør, at den ikke kan anvendes af en formidler, da momsfritagelsen efter sin udtrykkelige ordlyd er "personlig".

I sag C-401/05, VDP Dental Laboratory) fastslog EU-Domstolen, at en momsfritagelse, der var personlig ("tandlægers og tandteknikers levering af tandproteser"), ikke kunne anvendes, når en person, der hverken var tandlæge eller tandtekniker, videresolgte tandproteser købt fra en tandtekniker.

Udbydere af flow-tv-pakker

Udlægsreglen

Udlægsreglen er en generel momsregel, der går ud på, at når en virksomhed køber en vare eller ydelse for en andens regning og i dennes navn, så anses virksomheden ikke for at have købt eller videresolgt varen eller ydelsen.

Der foreligger ved et udlæg kun én transaktion, idet den endelige kunde anses for at have købt varen eller ydelsen direkte fra den oprindelige leverandør.

Udbydere af flow-tv-pakker lægger ikke moms på den del af en tv-pakkes pris, der består af den indkøbte licens.

Lovforslag L 82

Udlægsreglen ændres ikke med L 82.

Den nuværende praksis baserer sig på en afgørelse fra Momsnævnet fra 1996 og er forkert af to årsager:

- En person, der køber en tv-pakke, køber ikke en licens fra en forvaltningsorganisation, da en licens er en ret til at udnytte et ophavsretsbelagt værk, fx retten til at vise en film offentligt. Tv-pakkeudbydere køber en licens, så de kan vise filmen til deres kunder, seerne. Seerne køber kun en ret til at se filmen.
- Tv-pakkeudbydere køber ikke licenserne i seernes navn. EU-Domstolen har fastslået (dom i sag C106/10, Lidl & Companhia), at det er en ufravigelig betingelse for at anvende udlægsreglen, at købet sker i den endelige kundes navn. Det er altså ikke tilstrækkeligt, at købsprisen viderefaktureres til kunden, hvis købet ikke er sket i kundens navn.